

OPAS TOIMINNALLISEEN RYHMÄYTTÄMISEEN

***Ryhmäyttäminen perusopetuksen ala- ja
yläluokkien nivelvaiheessa – Parkanon malli***

Piia Reko

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

JOHDANTO	1
YHTEISTYÖ NUOREN KANSSA	2
RYHMÄ JA RYHMÄYTTÄMINEN	3
TOIMINNALLINEN RYHMÄYTTÄMINEN	5
VINKKEJÄ RYHMÄYTTÄMISEN SUUNNITTELUUN	9
LINKKI- JA KIRJALLISUUSVINKKEJÄ	26
LOPUKSI	27
LÄHTEET	28

JOHDANTO

Kädessäsi on Parkanon yhtenäiskoulussa tapahtuvan seitsemäsluokkalaisten ryhmäyttämisen tueksi koostettu opas nimeltään *Ryhmäyttäminen perusopetuksen ala- ja yläluokkien nivelvaiheessa – Parkanon malli*. Opas on osa ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä, jossa tutkittiin millainen ryhmäyttämisen toiminnallinen malli on toimiva ja millainen ryhmäyttämisen prosessi on toteutettavissa Parkanon yhtenäiskoulussa. Tarkastelussa oli myös, miten ryhmäyttäminen suunnitellaan ja kirjataan siten, että ryhmäyttäminen ja sen sisältö voidaan toteuttaa ketterästi myös tulevina vuosina. Tärkeitä suuntaviittoja ryhmäyttämisen toiminnallisessa toteuttamisessa ovat olleet arvojen ja arvostavan kohtaamisen lisäksi oppilaiden osallisuus, turvallisen tilan luominen, huumori sekä matalan kynnyksen osallisuuteen kannustava toiminta.

Tämän oppaan materiaali on syntynyt ryhmäyttämisen toiminnallisen prosessin suunnittelun, toteutuksen ja kirjaamisen myötä. Opas antaa lyhyesti, mutta riittävästi tietoa ala- ja yläluokkien nivelvaiheen ryhmäyttämiseen liittyvästä tietopohjasta. Tiedollisen sisällön lisäksi se tarjoaa ryhmäyttämistä suunnittelevien ja toteuttavien moniammatillisten asiantuntijoiden käyttöön selkeitä työkaluja toiminnallisen ryhmäyttämisen vuosittaiseen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Oppaassa olevat toiminnalliseen ryhmäyttämiseen liittyvät mallit on testattu käytännössä. Ne ovat kuitenkin suuntaa antavia ja ne ovat tarvittaessa ketterästi muokattavissa kulloisenkin tarpeen mukaan.

Toivon oppaan lukijalle antoisia ja onnistumisten täyttämiä hetkiä uusien ”seiskojen” ryhmäyttämistyön parissa!

Parkanossa 27.12.2023
Sosionomi (AMK) opiskelija
Piia Reko

YHTEISTYÖ NUOREN KANSSA

Nuoruus elämänvaiheena

Monenlaiset muutokset kulkevat tässä elämänvaiheessa nuoren mukana. Muutokset liittyvät vahvasti ihmisen fyysisyyteen ja persoonaan ja minuuteen kuin myös ympäristöön ja sosiaalisiin suhteisiin. Ajattelemisen taidot sekä fyysiset ominaisuudet muokkautuvat ja kehittyvät. Käsitys omasta itsestä kehittyy ja muokkautuu nuoren oman henkilökohtaisen kuin myös ympäröivän maailman sekä olosuhteiden myötä. Yksilöllisyys ja eriytyminen omaksi persoonaksi sekä itsenäistyminen voi olla voimakasta. Myös tietynlaista taantumista tai “puolella teholla käymistä” voidaan havaita. Tapahtuvat muutokset ja niiden mukanaan tuomat ilmiöt voivat hämmentää niin nuorta itseään kuin myös häntä ympäröivää yhteisöä. Nuori voi olla erityisen herkkä ja haavoittuva häntä vahingoittaville kokemuksille, mutta myös positiivisille mieleenpainuville kokemuksille.

Nuoren kohtaaminen

Nuorten kanssa toimiessa on tärkeää luoda luottamuksellinen ja turvallinen tila kohtaamiselle ja yhteistyön rakentumiselle. Nuoren luottamuksen saavuttaminen ei ole aina suoraviivaista tai helppoa. Hyvään kohtaamiseen kannattaa kuitenkin panostaa, jotta yhteistyö nuoren kanssa ja myös nuorten osallisuus mahdollistuisi. Kohtaamisessa korostuvat erityisesti kasvattajan ja ohjaajan ammattitaito ja kyky kohdata.

Pedagoginen turvallisuus

Pedagogisen turvallisuuden muodostavat turvallinen kasvuympäristö, siinä toimivat lapset ja aikuiset sekä heidän välillään toimivat verkostot ja niiden toiminta (Opetushallitus, pedagoginen turvallisuus, 2023). Ryhmäyttäminen on merkittävä keino, jonka avulla pedagogista turvallisuutta voidaan lisätä. Ryhmäyttäminen on pääpiirteittäin suunnitelmallista, toiminnallista ja aktiivista toimintaa, eikä sen suunnittelussa ja toteutuksessa voida aivan täysin sivuuttaa pedagogisia näkökulmia varsinkaan, kun on kyse koulumaailmasta.

RYHMÄ JA RYHMÄYTTÄMINEN

Mikä on ryhmä?

Ihminen on vahvasti sidoksissa muihin ihmisiin ja tarvitsemme ”laumaa” itsesäätelymme tueksi, koska ihmisen elämän merkitys syntyy muiden ihmisten kautta (Kopakkala, 2005, s. 16). Kuulumme elämämme aikana lukemattomiin erilaisiin ryhmiin, joukkoihin tai porukoihin, joilla on erilaiset tarkoitus, päämäärät, säännöt ja tavoitteet. Kun uusi ryhmä syntyy, sen toiminta liittyy yleensä johonkin olemassa olevaan toimintaan, organisaatioon tai toimintaympäristöön. Tällöin ryhmän toimintaan ja toiminnan suunnitteluun vaikuttavat olemassa olevat tavoitteet, kulttuuri, arvot sekä periaatteet ja myös eettisillä näkökulmilla voi olla vaikutusta ryhmän toiminnan raameihin. Ryhmä toimii yhdessä sovittujen päämäärien ja sääntöjen mukaan ja toimivat vuorovaikutustaidot ovat yksittäisen ryhmänjäsenen tärkein keino vaikuttaa ryhmän toimintaan. Etenkin opetusryhmistä löytyy elementtejä, jotka synnyttävät tarpeen luokkaryhmän yhteistoiminnan tukemiseen. Oppilaiden erilaiset taustat, taidot ja asenteet kulkevat mukana ryhmän yhdessä viettämässä ajassa, jota on paljon. Vakiintuneen määritelmän mukaan yhteinen tavoite, keskinäinen vuorovaikutus ja ryhmän jäsenten käsitys ryhmään kuuluvista ihmisistä muuttavat minkä tahansa joukon ryhmäksi (Haanpää, 2016, s. 9).

Turvallinen ryhmä

Turvallisuutta voidaan kuvata yksilön tai ryhmän tilana, jossa ei ole läsnä ihmisen minuutta uhkaavia tekijöitä, joista voisi seurata pelkoa, häpeää, syyllisyyttä tai arvottomuuden tunnetta (Aalto, 2000, s. 15). Toimivassa ryhmässä ryhmän jäsenet kannustavat ja tukevat toisiaan. Ryhmään kotiutuminen, tunne ryhmään kuulumisesta sekä uskallus olla oma itsensä saavat vahvistusta turvallisessa ryhmässä, minkä seurauksena ryhmän tuen tarve alkaa pienentyä ja ihmisen uskallus oman itsensä ilmaisemiseen vahvistuu. Turvallisessa ryhmässä toiminnan syvin ydin on ihmisen omaksi itsekseen kasvamisen tukeminen, mikä puolestaan tukee ihmisen psyykkistä turvallisuutta sekä selviämistä elämästä yksin ja muiden kanssa.

Mitä on ryhmäyttäminen?

Ryhmäyttämisessä puhutaan tietoisesta prosessista, jolla pyritään vaikuttamaan ryhmän jäsenten keskinäiseen vuorovaikutukseen, luottamukseen, viihtymiseen ja ryhmän jäsenten keskinäiseen tuntemiseen. Ryhmäyttämisen tavoitteena on lisätä ryhmän jäsenten keskinäistä toistensa tuntemista siten, että sen seurauksena ryhmän jäsenet voivat ilmaista itseään vapaasti, innostua ja erehtyä sekä tuntea olonsa ryhmässä turvallisiksi ja mukaviksi (Mannerheimin Lastensuojeluliitto, 2023). Jotta oppilaat koululuokan sisällä voisivat voida hyvin ja tuntea olonsa turvallisiksi, on tärkeää kiinnittää huomiota ryhmän ja kannustavan ryhmähengen muodostamiseen. Tähän tarvitaan ryhmäyttämistä, jonka avulla voidaan suunnitelmallisesti ja ohjatusti ohjata ryhmä ja sen jäsenet lähemmäs toisiaan.

Miksi ryhmäyttäminen on tärkeää?

Yksittäisen oppilaan opillisesta ja hyvinvoinnin näkökulmasta on erittäin tärkeää, että oma ryhmä ja luokka koetaan toimintaympäristönä subjektiivisesta näkökulmasta turvallisiksi ja hyväksi. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kuulun!-opas kuvaa, miten turvattomuuden tunne johtaa helposti siihen, että keskittyminen ja huomio siirtyvät pois perusasioista ja perustehtävästä eli tässä tapauksessa oppimisesta. Kuulun -oppaan mukaan silloin kun ryhmä koetaan turvallisiksi, ei ole tarpeen miettiä haluaako kuulua ryhmään, onko arvokas, uskaltaako olla oma itsensä, voiko osallistua ja yrittää tai kysyä epäselvää asiaa.

TOIMINNALLINEN RYHMÄYTTÄMINEN

Monialainen yhteistyö

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus on syntynyt tiiviissä yhteistyössä koulun oppilashuollon ja nuorisotoimen edustajien kanssa. Opinnäytetyön prosessissa toteutunut monialainen yhteistyö on ollut prosessin onnistumisen kannalta välttämätöntä. Ohjaajien erilaisuus, monialainen asiantuntemus, laaja ammatillinen osaaminen ja ennen kaikkea mahdollisuus hyödyntää kaikkien olemassa olevaa osaamista ovat tuoneet prosessiin mukanaan erilaisia näkökulmia, ideoita ja ajatuksia, joiden käyttäminen on johtanut melko optimaaliseen ja toimivaan ryhmäyttämisen kokonaisuuteen.

Henkilöstöstä ryhmäyttämispäivien ja tämän opinnäytetyön toteuttamisessa ovat olleet mukana yhtenäiskoulun oppilashuollon edustajana kasvatusohjaaja sekä Parkanon kaupungin nuoriso- ja vapaa-aikatoimen edustajina vapaa-aikatoimen ohjaaja sekä nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja. Seurakunnan nuorisotyöntekijä oli ryhmäyttämisprosessissa mukana omien resurssiensa mukaan. Koulun ruokahuollon osallisuudella ja yhteistyöllä oli merkittävä rooli ryhmäyttämispäivien onnistumisen kannalta.

Ryhmäyttämisen suunnittelu

Osallisuuden lisäämiseksi kaikille uusille seitsemännen luokkien oppilaille teetettiin ryhmäyttämistä ja sen sisältöä koskeva nimetön Google Forms -kysely (kts. malli edempänä). Kyselystä saatujen vastausten perusteella luotiin suuntaviivoja ryhmäyttämisen toiminnalliseen sisältöön ja toteutukseen ottaen huomioon oppilaiden kirjaamia toiveita ja tunteuksia sekä vastauksia esimerkiksi kysymykseen siitä, tuntevatko he toisiaan entuudestaan.

Ryhmäyttämisen moniammatillinen suunnittelutiimi kokoontui muutaman kerran. Palavereissa käytiin läpi ryhmäyttämispäivien suunnitelman pohjaa sekä sisältöehdotuksia ja valmista ohjelmaa. Palavereissa sovittiin ja jaettiin ryhmäyttämisen ohjaajien vastuut. Kaikki prosessin vaiheet suunnittelusta toteutukseen pyrittiin toteuttamaan oppilaiden osallisuus huomioiden. Ryhmäyttämispäivien ohjelma suunniteltiin siten, että oppilaiden passiivinen ja aktiivinen osallistuminen vaihtelevat päivän aikana luontevasti, eikä esimerkiksi kovin pitkiä hiljaa paikallaan olemista vaativia osioita ollut. Tärkeimpinä tavoitteina ryhmäyttämislle oli tuottaa nuorille tunnetta ja kokemusta siitä, että he yksilöinä kuuluvat oman luokkansa ryhmään ja pystyvät toimimaan ryhmässä omana itsenään vailla pelkoa leimatuksi tulemisesta tai ulkopuoliseksi jäämisestä.

Ryhmäyttämispäivien ohjelman suunnittelussa tärkeänä lähtökohtana ja näkökulmana oli aikuisen ohjaajan roolin ja esimerkin merkitys ryhmäyttämisen onnistumiselle. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että suunnitelmat tehtiin niin sanotusti ”puhtaalta pöydältä” eli suunnittelutiimillä ei ollut suunnitelmia tehtäessä tietoa ryhmäytykseen tulevien oppilaiden opillisista tai muistakaan haasteista. Näin jokainen oppilas pystyttiin kohtaamaan ja ottamaan vastaan täysin omana itsenään. Jo suunnitteluvaiheessa korostettiin sitä, miten tärkeää on olla nuorten parissa oma itsensä eikä ottaa sellaista roolia, joka estäisi tämän. Mokaamisen, heittäytymisen, epäonnistumisen sanoittamisen sekä huumorin sopivan käytön mallintaminen koettiin tärkeäksi teemaksi osana ryhmäyttämisen toiminnallista sisältöä.

Ryhmäyttämispäivien vastuut ja ohjelma suunniteltiin siten, että myös luokanvalvojalla oli selkeästi mahdollisuus ”tulla vain vieraaksi” ja keskittyä yksinomaan ryhmäyttämispäivään ja sen ohjelmaan osallistumiseen oman valvontaluokkansa kanssa. Vastuu tiedottamisesta ja tilavarauksesta sekä ruoan ja kuljetusten tilaamisesta jaettiin suunnittelu-toteutustiimin kesken, eikä luokanvalvojalle näin ollen jäänyt näistä lisävastuuta kannettavaksi aiempien vuosien tapaan.

Ryhmyttämisen suunnitteluun ei ole aiemmin ollut olemassa valmista pohjaa tai kaavaa. Itse suunnittelemalla saatiin luotua Parkanon yhtenäiskoulun tarpeisiin sopiva suunnitelman runko, joka käytännössä osoittautui erittäin toimivaksi (kts. Seiskaluokkalaisten ryhmytys, malli toiminnan suunnitteluun, s. 19). Malli on sisällöllisesti muuntojoustava ja helposti muokattavissa myös tulevien vuosien ryhmytyspäivien tarpeisiin, mikäli tarvetta muokkaamiselle ilmenee. Ryhmyttämispäivien ohjelman suunnittelussa käytettiin tukena ja ”vinkkipankkina” aiempien vuosien ohjaajien tekemiä suunnitelmia ja muistiinpanoja.

Ryhmyttämisen toteuttaminen

Ryhmyttämispäivien toteuttamista varten suunniteltiin ja kirjattiin päivien ohjelman sisällöllinen ja ajallinen suunnitelma, joka jaettiin kaikille ryhmyttämispäivien toteuttamiseen osallistuville henkilöille (kts. malli edempänä). Suunnitelmaan kirjattiin myös ohjelman toteuttamisen vastuhenkilöt. Ryhmyttämisen ennakkovalmisteluja tehtiin yhteisissä tapaamisissa ennalta sovittujen vastuiden mukaan.

Tässä opinnäytetyössä ryhmyttämisaikana toimi Vahojärven leirikeskus Parkanossa. Paikan valinnassa kannattaa huomioida välimatkat sekä päivän aikataulut, koska toiminta tulee sovittaa oppilaiden työjärjestyksen mukaisiin aikaraameihin.

Toiminnallisen ryhmäyttämisen arviointi ja palaute

Ryhmäyttämisen prosessin moniammatillista suullista arviointia voi ja täytyy tehdä koko prosessin ajan toiminnan suunnittelusta toteutuksen loppuun. Prosessin, toiminnan ja näiden kehittymisen sekä lopputuloksen kannalta tämä on miltei välttämätöntä. Tärkeää on tiedostaa ja muistaa, että toiminnan ja suunnitelmien muuttaminen tarvittaessa on sallittua. Toteutuneessa prosessissa välitöntä konkreettista palautetta kerättiin oppilailta heti paikan päällä ns. karkkipaperi -palautteen muodossa. Tässä oppilaille jaettiin paperipäällysteiset karamellit, joiden karamellin sai syödä, mutta karkkipaperi tuli palauttaa johonkin kolmesta astiasta, joiden kyljessä oli ilmaistuna eri vaihtoehdot; ”5/5”, ”ihan jees” tai ”ei maistunut”. Oppilaat siis palauttivat karkkipaperinsa siihen kippoon, mikä heidän mielestään kuvasti parhaiten päivän onnistumista. Palauttamisen jälkeen kussakin purkissa olevat paperit laskettiin.

Lisäksi oppilaille ja luokanvalvojille teetettiin Google Formsilla palautekysely (kts. malli edempänä). Tässä kyselyssä oppilailla ja luokanvalvojilla oli tilaisuus antaa palautetta sen jälkeen, kun ryhmäyttämistä oli kulunut jonkin aikaa. Kyselyssä kartoitettiin, kokivatko oppilaat ryhmäyttämisen hyödylliseksi tavaksi lisätä oppilaiden toistensa tuntemista tai kokivatko he luokan ilmapiirin tai ryhmähengen tiivistyneet ryhmäyttämisen myötä. Toiminnan arvioiminen ja palautteen kerääminen ovat merkittävä keino onnistuneen toiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

VINKKEJÄ RYHMÄYTTÄMISEN SUUNNITTELUUN

KYSELYN MALLI KOSKIEN RYHMÄYTTÄMISPÄIVIEN SISÄLTÖÄ

(Kysely oppilaille ennen ryhmäyttämistä)

Kuva 1/4, ennakkokysely

Uusien seiskojen ryhmäyttäminen

Heippa sinä tuore seiskaluokkalainen tai seiskojen luokanvalvoja!

Parkanon yhtenäiskoulun uusien seiskojen ryhmäyttämiset toteutetaan elokuun loppupuolella (näiden tarkemmat päivät ja aikataulu selviää myöhemmin). Nyt sinulla on seuraavan kyselyn avulla ainutlaatuinen tilaisuus vaikuttaa siihen, mitä nuo päivät pitävät sisällään tai millaista sisältöä sinne et välttämättä toivoisi. Ihan kaikkia toiveita emme välttämättä pysty toteuttamaan, mutta erittäin mielellämme kuulemme sinun mielipiteesi asiasta! Kyselyyn vastataan nimettömästi. Tietoja käytetään ryhmäyttämisen suunnitteluun sekä materiaalina aiheesta tehtävässä opinnäytetyössäni.

Vinkkejä!

- kun isoa ryhmää ryhmytetään, niin silloin toimitaan myös ryhmissä. Joten täysin yksilöille suunnattua ohjelmaa ei ole mahdollisuus toteuttaa
- parhaan kaverin kanssa toimiminen ei ehkä ole mahdollista koko päivän ajan
- budjetti asettaa tiettyjä reunaehtoja järjestettävälle toiminnalle
- mielellään otamme vastaan kaikenlaisia ehdotuksia ja toiveita ja sitten mietitään mitä niistä pystymme toteuttamaan
- mielipiteitä myös ei-toivotusta toiminnasta saa esittää
- kyselyn avulla kehitetään myös tulevien seiskaluokkalaisten ryhmäyttämistä
- **HUOM!!! Asiallisten vastaustesi avulla ryhmäyttämisen suunnitteleminen on helpompaa ja kaikkien MP / toiveita on helpompi huomioida! Asiattomat kommentit joudumme tässäkin kohtaa jättämään huomiotta...**

P.S. Jos et vielä tiennyt... Ryhmäyttäminen tarkoittaa luokan yhteistä toimintaa erilaisten toimintojen parissa. Ryhmäyttämisen tavoitteena on, että luokkasi muut jäsenet tulevat sinulle paremmin tutuiksi ja sinä tulet paremmin muille tutuksi. Tavoitteena on myös, että teidän kaikkien olisi jatkossakin luokassanne helppoa ja turvallista toimia yhdessä toinen toistanne auttaen ja tukien.

Terkuin

* Pakollinen kysymys

1. Aloitetaan helposta eli ovatko luokkasi muut oppilaat sinulle ennestään tuttuja? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä, kaikki luokallani ovat minulle ennestään tuttuja
- Ei, en tunne uudelta luokaltani ketään
- Tunnen muutaman luokkatoverini ennestään, mutta en ihan kaikkia

Kuva 2/4, ennakkokysely

2. Millä luokalla opiskelet? *

Merkitse vain yksi soikio.

7 A

7 B

7 C

3. Eka koulupäivä yläluokilla ja tällä luokalla, millä nyt tuntuu? Voit halutessasi valita useamman eri vaihtoehdon! *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Jännittää
- Harmittaa
- Semi hyvä fiilis
- Fiilis 6/5
- Väsyttää
- Ollispa jo ruokaa...
- Mietityttää...
- Olen tyytyväinen
- Hermostuttaa
- Ahdistaa
- En osaa sanoa

4. Tiedätkö mitä ryhmyttäminen tarkoittaa? *

Merkitse vain yksi soikio.

Kyllä tiedän

En tiedä

Kuva 3/4, ennakkokysely

5. Mitkä kolme kaikille yhteistä sääntöä / sopimusta olisivat mielestäsi tärkeimmät *
luokkasi ryhmäytymispäivään?

6. Millaista toimintaa / sisältöä toivoisit luokkasi ryhmäyttämispäivän sisältävän? *

7. Millaista toimintaa / sisältöä ET toivoisi luokkasi ryhmäyttämispäivään? *

Kuva 4/4, ennakkokysely

8. Minkä tyyppisestä toiminnasta itse pidät eniten? Voit halutessasi valita useamman eri vaihtoehdon! *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Ryhmätyöt ja ryhmätehtävät
- Yksilöpelit ja yksilöleikit
- Toiminnasta, jossa ollaan hiljaa
- Toiminnasta, jossa on lupa puhua ja käyttää ääntä
- Keskusteleminen isossa porukassa
- Keskusteleminen kahdestaan esimerkiksi aikuisen kanssa
- Pelit ja leikit ryhmässä
- Toiminta sisätiloissa
- Toiminta ulkotiloissa
- Voimaa vaativat tehtävät
- Kevyt höntsiäily

9. Millaisin tavoin mielestäsi olisi helpointa tutustua luokkakaveriin? *

10. Jos saisit valita yhden parkanolaisen henkilön, joka tulisi pitämään teille seiskoille oppituntia tai esitystä jostakin tietystä aiheesta, niin kuka se henkilö olisi ja mikä olisi oppitunnin aihe (henkilö voi esim. olla joku koululta, nuorisotoimesta tai joku muu henkilö muualta)? *

11. KIITOS VASTAUKSISTASI!!

KYSELYN MALLI KOSKIEN RYHMÄYTTÄMISPÄIVIÄ KOSKEVAA PALAUTETTA

(Kysely oppilaille ja muille ryhmäyttämiseen osallistuneille toimijoille ryhmäytyksen jälkeen)

Kuva 1/6, palautekysely

Palaute, seiskojen ryhmäyttäminen 2023

Olet osallistunut luokkasi kanssa seiskojen ryhmäyttämiseen Vahojärven leirikeskuksessa elokuun 2023 lopulla.

Vastaa tässä kyselyssä muutama kysymyksen ja voit antaa tapahtumasta palautetta *)

Vastaukset käsitellään täysin nimettömänä, eikä esimerkiksi kyselyn tekijä näe kenen vastus on kyseessä. Joten kyselyyn vastaaminen on turvallista ja luottamuksellista!

Huomaathan, että epäasialliset vastaukset jätetään tässäkin kyselyssä käsittelemättä!

* Pakollinen kysymys

1. Millä luokalla opiskelet tai jokin muu rooli ryhmäytyksessä? *

Merkitse vain yksi soikio.

7A

7B

7C

Luokanvalvoja

Tukioppilas

Ohjaaja

Kuva 2/6, palautekysely

2. Millaiseksi knit luokkasi ryhmäyttämispäivän ilmapiirin, voit valita useampia? *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Turvalliseksi
- Turvattomaksi
- Hauskaksi
- Jännittyneeksi
- Turhauttavaksi
- Illoiseksi
- Huono tunnelma ja fiilis
- Raskaaksi
- Humoristiseksi
- Ahdistavaksi
- Rennoksi
- Surulliseksi
- Hyvä tunnelma ja fiilis
- En osaa sanoa

3. Pystyivätkö mielestäsi ryhmäytyksen ohjaajat omalla käytöksellään ja toiminnallaan vaikuttamaan tilaisuuden ilmapiiriin? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
- Ei
- Ehkä
- En osaa sanoa

Palaute, seiskojen ryhmäyttäminen 2023

4. Vastasivatko tapahtuman alussa läpikäytyt yhteiset säännöt odotuksiasi ja toiveitasi (sääntöjä esimerkiksi ei saa kiusata, toisia kunnioitetaan jne.)? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
- Ei

Kuva 3/6, palautekysely

5. Jos vastasit edelliseen kysymykseen "ei", voit kirjoittaa tähän millaisia kaikille yhteisiä sääntöjä olisit kaivannut lisää tai mitä sääntöjä olisit poistanut?

6. Näitkö tai koitko luokkasi ryhmäytämispäivän aikana kiusaamista tai muuta asiatonta käytöstä? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei

7. Jos vastasit edelliseen "kyllä", voit kirjoittaa tähän mitä tapahtui.

8. Vastasiko luokkasi ryhmäytyspäivän sisältö toiveitasi ja odotuksiasi? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Osittain
 Ei
 En osaa sanoa

Kuva 4/6, palautekysely

9. Koetko, että ryhmäytyspäivän ohjelma sisälsi aiemmassa kyselyssä esittämiäsi toiveita? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Ohjelma sisälsi toivomiani asioita
 Ohjelma sisälsi osittain toivomiani asioita
 Ohjelma ei sisältänyt toivomiani asioita lainkaan
 En muista mitä olen toivonut
 En osaa sanoa

Palautte, seiskojen ryhmäyttäminen 2023

10. Koetko, että luokkasi ryhmäyttämispäivä on auttanut sinua **tutustumaan paremmin luokkasi jäseniin**? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä, auttoi paljon
 Auttoi vähän, mutta yritän tutustua edelleen lisää
 Ei auttanut lainkaan
 En osaa sanoa

11. Koetko, että luokkasi ryhmäyttämispäivä on auttanut sinua **luottamaan paremmin luokkakavereihisi**? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä, on lisännyt luottamusta
 Ei ole lisännyt luottamusta
 On lisännyt luottamusta jonkin verran
 En osaa sanoa

Kuva 5/6, palautekysely

12. Koetko, että luokkasi ryhmäyttämispäivä on auttanut sinua **tutustumaan paremmin luokanvalvojaasi?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei
 On auttanut jonkin verran
 En osaa sanoa

13. Ajatteletko, että ryhmäyttämisen pitäisi jatkua koko yläluokkien ajan eli myös kasilla ja ysillä pitäisi olla enemmän oman luokan yhteisiä juttuja? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Ehdottomasti tärkeää, että ryhmäyttäminen olisi jatkuvaa läpi yläluokkien
 Seiskoilla tapahtuva ryhmäyttäminen riittää
 En osaa sanoa

14. Kirjoita tähän mielipiteesi siitä, oliko ryhmäyttämispäivien aikataulutus onnistunut? Muuttaisitko jotain aikataulussa tietäen, että ryhmäyttämispäivän kesto matkoineen on kuusi tuntia? *

Kuva 6/6, palautelysely

15. Miten kehittäisit seiskojen ryhmäyttämistä, ehdotuksia (voit kirjoittaa lyhyesti tai pitkästi)? *

16. Tiedätkö ja muistako nyt mitä ryhmäyttäminen tarkoittaa ja miksi se on tärkeää? *

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä tiedän ja muistan
- Joo ja ei
- Ei, edelleenkaan ei mitään käsitystä asiasta
- En osaa sanoa

17. Voit kirjoittaa tähän vielä omin sanoin terveisiä ja palautetta ryhmäyttämisen järjestäjille tämän vuoden osalta tai tulevaisuutta ajatellen! Kiitos, että olit mukana ryhmäytyksessä ja vastasit kyselyyn! *

Google ei ole luonut tai hyväksynyt tätä sisältöä.

Google Forms

TOIMINNALLISEN RYHMÄYTTÄMISEN SUUNNITELMAN MALLI

Kuva 1/6, suunnitelma

SEISKALUOKKALAISTEN RYHMÄYTYS, **malli toiminnan suunnitteluun ja kirjaamiseen**

TÄSSÄ TOTEUTUKSESSA SUUNNITELMA OLI KIRJATTUNA PILVEEN,
JOSSA KAIKKIEN TOIMINNAN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTTAMISEEN
ON KÄTEVÄÄ KÄYDÄ LISÄÄMÄSSÄ MERKINTÖJÄ!

FORMS-kysely ryhmäytyksestä oppilaille koulun aloituspäivälle, myös LV vastaa (ko. päivän tunnit LV:n kanssa)!

XXXX TEKEE JA LÄHETTÄÄ!, lähetetty xx.xx.xxxx, vastattu ja vastauksia 55 kappaletta
-> nuoret toivoivat..... + kirjaa tehdyt toimenpiteet

OHJEISTUS JA RYHMÄYTTÄMISEN TIEDOT OPPILAILLE LÄHTEVÄÄN INFOON!!!, info lähtee oppilaille ja huoltajille, luokanvalvojille ja muille asianosaisille, xx.x.xxxx -> lähetetty!

Ryhmäyttämispäivät Vahojärvellä xx.-xx.xx.xxxx

Esimerkiksi:

(7 BCA, Vahojärvi varattu!)

+ valmistelu / purku xx.xx.xxxx ja xx.xx.xxxx, jos tarpeen!

7B tiistai 9-15

7C keskiviikko 9-15, LV joutuu lähtemään 13:30

7A torstai 8-14

Kyydit koululta Vahojärvelle lähtevät klo 8 / 9:05

Kyydit Vahojärveltä koululle lähtevät klo 13:30 / 14:30

-> kyydit tilattu, XXXX hoitaa!

KUKA TILAA RUUAT? VAI ONKO KEITTÄJÄ? -> ruoat tilattu, XXXX kuljettaa, XXXX hoitanut ja sopinut asian

KUKA TILAA KYDDIT? -> XXXX tilannut kyydit

PALKINNOT? -> XXXX ja XXXX

KARAMELLIT, TARVITAANKO? -> XXXX ja XXXX

MATERIAALIT, KUKA VALMISTEELEE JA MITÄ? -> jokainen vastuullinen ohjaaja hoitaa tarvitsemansa tarvikkeet ja välineet paikalle!!!

TARVITTAVAT VÄLINEET; esimerkiksi pallo / nalle, kysymykset ja "pipo", arvoitukset, tietovisakysymykset, Kahoot? -> XXXX

TARVITTAVAT VÄLINEET JA TEHTÄVÄT:

LÄHTÖKOHTAISESTI JOKAINEN AIKUINEN HUOLEHTII OMAAN TOIMINTAANSA TARVITTAVAT TARVIKKEET JA VÄLINEET!

Kuva 2/6, suunnitelma

XXXX HANKKI:

ERI VÄRISIÄ POST IT -LAPPUJA (4 VÄRIÄ)
PALLO / NALLE
KYNIÄ
MAALARINTEIPPIÄ
TIETOKILPAILUKYSYMYKSET
RYHMILLE OHJEISTUS VALOKUVAUSTA VARTEN!
tervehdyskyltit

XXXX ja XXXX hankki:

PALKINNOT
TIKKARIT

Kirjaa ja sanoita miten hommat etenee (jos tarpeen), esimerkiksi:

- TUOLIT RINKIIN VAHIKSELLA, VÄRILAPUTETAAN SIKIN SOKIN
- TULOTERVEHDYKSEN JÄLKEEN OPPILAILLE VÄRILAPPU,
JOHON KIRJOITETAAN NIMI
- TERVEHDYKSEN JÄLKEEN JA ETSITÄÄN VASTAAVAN
VÄRINEN TUOLI
 - RYHMÄJAKO SUORAAN TÄSTÄ! eli ryhminä pinkit,
keltaiset, vihreät, siniset
- JNE JNE....

Kuva 3/6, suunnitelma

PÄIVIEN OHJELMA AJALLISESTI (nämä osaltaan noin aikoja):

9:05-9:30	KYYDITYS, SIIRTYMÄ SISÄLLE OPPILAIDEN KÄTTELEMINEN / HALAAMINEN / YLÄFEMMAT / LÄPSYT JNE OVELLA, OPPILAS SAA ITSE VALITA MITEN HÄNTÄ TERVEHDITÄÄN! OHJAAJILLA TERVEHDYSTÄ KUVAAVAT KYLTIT KAULASSA (kirjaa ketä ohjaajia / aikuisia tähän osallistuu)
9:30-10:45	KAIKILLE YHTEISTÄ TOIMINTAA SISÄTILOISSA, MYÖS LV OSALLISTUU - AIKUISTEN ESITTELEMINEN - KAIKILLE YHTEISTEN SÄÄNTÖJEN AVAAMINEN, OPPILAIDEN OSALLISUUDEN ESIIN TUOMINEN -KASVATUSOHJAAJA SELITTÄÄ OMAN OSUUTENSA ELI TUNNELÄMPÖMITTARIN IDEAN (kasvatusohjaaja tekee tunnelämpömittarin, jonne jokainen pääsee laittamaan oman senhetkisen tunteensa mittarille) - TUTUSTUMISLEIKKI 1 (KYSYMYKSET) - TUTUSTUMISLEIKKI 2 - TUOLILEIKKI, PUTOAJA KÄY KASVATUSOHJAAJAN JUTTUSILLA "KOPISSA" -SELFIE-SUUNNISTUS ELI VALOKUVAAMINEN PIENRYHMISSÄ, KTS. OHJEET ALLA
10:45-11:00	TAUKO
11:00-11:20	LOUNAS
11:20-12:30	KASVATUSOHJAAJAN KAIKILLE YHTEINEN OSUUS; OPPILASHUOLLON ROOLI JA OHR-HENKILÖSTÖ TUTUKSI (Tässä voi puhua kiusaamisesta ja vetää pari leikkiä koko ryhmälle) TUNNETAIDOT? TUKARIEN TERVEISIÄ, tukarit mukana
12:30-12:45	TAUKO
12:45-14:00	TOIMINTAA RYHMISSÄ ULKONA JA SISÄLLÄ - RASTEJA JOILLA KERÄTÄÄN PISTEITÄ, LUOKKIEN VÄLINEN KISAILU
14:00-14:30	VÄLIPALA, (KAHOOT), KARKKIPAPERIPALAUTE, MAHDOLLISTEN PALKINTOJEN JAKO (JOKAISELLE JOTAIN!?)
14:30-	KYYDITYS TAKAISIN KOULULLE

Kuva 4/6, suunnitelma

SISÄLTÖÄ:

- ❖ **JAKO RYHMIIN** ALKUTERVEYHDYSTEN YHTEYDESSÄ POST IT -LAPPUJEN AVULLA; JAETAAN "ARVALLA" JONKIN VÄRINEN LAPPU JA SILLE PITÄÄ ETSIÄ PARI SALIN RINGIN TUOLEILTA, LAPPUUN NIIMI JA ISTUMAAN VASTAAVAN VÄRISILLE PENKILLE
- ❖ AIKUISTEN ESITTELEMINEN (XXXX aikuinen hoitaa)
- ❖ ENSIN KAIKILLE YHTEISTEN SÄÄNTÖJEN JA SOPIMUSTEN AVAAMINEN (XXXX aikuinen);
 - toisia kunnioittava käytös
 - kenellekään ei naureta tai huudella
 - kaikilla mahdollisuus rauhalliseen puheenvuoroon, ei puhuta tai hosuta päälle
 - älylaitteiden käyttö; kännykät pysyvät poissa aktiviteettien aikana, tauoilla lupa käyttää!
 - kuvaamiseen liittyvät käytänteet ja sopimukset
 - HUOM! oppilaiden Forms-kyselyssä toivomat säännöt!!!
- ❖ **TUTUSTUMISLEIKKI, kierros 1** (mukana pallo tai pehmo, joka heitetään seuraavalle valitulle);
 - kuka olet ja vastaa sinulle esitettyyn kysymykseen (kysymykset alla, kysymyksen numero arvotaan!
- ❖ **TUTUSTUMISLEIKKI, kierros 2** (mukana pallo tai pehmo, joka heitetään seuraavalle valitulle);
 - millainen sinun mielestäsi on hyvä koulukaveri?

VALOKUVAAMINEN PIENRYHMISSÄ, AIHEET JAETAAN, ALOITETAAN OTTAMALLA HAUSKA YHTEISKUVA KAIKKI YHDESSÄ LV:N KANSSA; mihin kuvat lähetetään, kollaaseiksi, kollaasit esille koululle, kuka tekee kollaasit, lähetys tiettyyn numeroon WA:lla, XXXX aikuinen vetää toiminnan ja vastaa kuvista) **Oppilaiden toiveesta toteutuneessa ryhmätyksessä oettuja kuvia ei jaettu tai koottu nähtäville!!!**

JOKAINEN RYHMÄ SAA YHDEN KUVATEHTÄVÄN LV:N KANSSA;

- taiteellinen kuva luokanvalvojasta
- hauska kuva luokanvalvojasta
- surullinen kuva luokanvalvojasta
- hyppäävä kuva luokanvalvojasta
- "luokanvalvoja on vähän väsynyt" -kuva

PLUS LISÄKSI ILMAN AIKUISTA KUVA, kuvissa mukana kaikki ryhmän oppilaat / jäsenet;

- ihmispyramidi
- kaikkien päät yhdessä -kuva
- kaikki hyppää -kuva (kuka ottaa?)
- kaikki samassa piilossa -kuva
- vain kasvat näky -yhteiskuva koko ryhmästä
- yksi ryhmästä on väärinpäin -kuva
- kaikki irvistää -kuva

Kuva 5/6, suunnitelma

- ryhmäkuva, jossa näkyy jokin kyltti
- eläimellinen kuva (joko oikea eläin tai ihmiset eläiminä)

LANKAKERÄ-LEIKKI (XXXX ohjaaja)

TAUKO JA RUOKAILU

ILTAPÄIVÄN AKTIVITEETIT (XXXXX ohjaaja / ohjaajat osallistuu)

- ◆ keilaus ulkona (XXXX ohjaaja)

VÄLIPALA, SAMALLA KAHOOT, KARKKIPAPERIPALAUDE, MAHDOLLISTEN PALKINTOJEN JAKO

Varalla ohjelma: KAHOOT, AIHEENA "MITÄ TIEDÄN YLÄKOULUSTA" (kysymyksiä esim. järjestysäänneistä, luokanvalvojan tehtävistä, kaveritaidoista jne... asioista joita käydään läpi kun koulu alkaa ja on käsitelty päivän aikana)

PALAUDE (XXXX aikuinen / aikuiset)

KYSYMYKSIÄ TUTUSTUMISLEIKKI YKKÖSEEN

1. Montako kilometriä sulla on kodista kouluun / töihin?
2. Mikä on sun soittolistoilla soitettu laulaja tai bändi?
3. Mikä on sun kengännumero?
4. Lempiaineesi koulussa?
5. Sun lempielokuva tai sarja?
6. Nimeä yksi harrastuksesi?
7. Mikä aine on sulle vaikein koulussa?
8. Minne haluaisit matkustaa?
9. Jos saisit just nyt 500 euroa, mihin käyttäisit ne?
10. Jos saisit valita yhden ruoan, jota söisit loppuelämäsi, niin mikä se ruoka olisi?
11. Unelma-ammattisi pienenä ja nyt?
12. Suosikki matkakohteesi, missä oot käynyt?
13. Mikä on sun paras luonteenpiirre?
14. Mikä on lempijuomasi?
15. Onko sulla lemmikkiä? Jos ei ole, minkä lemmikin haluaisit?
16. Oletko oikea- vai vasenkätinen?
17. Lempitekeminen silloin kun et ole koulussa?
18. Ootko aamu- vai iltaihminen?
19. Mikä on sun toinen nimi / nimet?
20. Lempitubettaja tai TikTokkaaja tms.?
21. Lempieläin?
22. Lemppari ihmisesi koko maailmassa?
23. Jos voisit olla kuka tahansa muu henkilö yhden päivän ajan, kuka olisit ja miksi?
24. Lempivärisi? Onko joku väri josta et pidä?
25. Millainen olisi mielestäsi täydellinen päivä?
26. Jos saisit minkä tahansa supervoiman mikä se olisi?
27. Onko sinulla joku lempinimi?

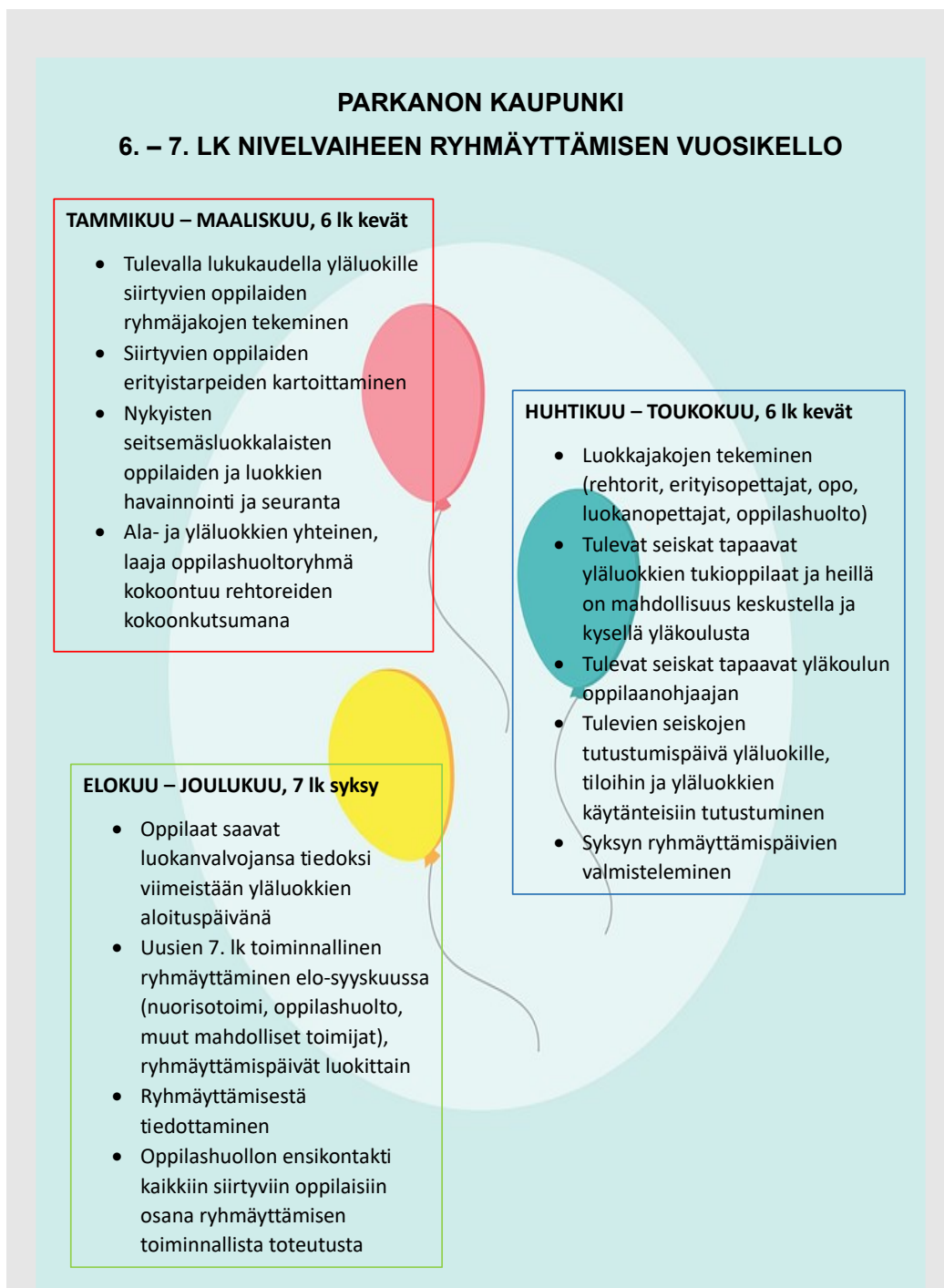

Kuva 6/6, suunnitelma

28. Jos löytäisit toivomuslampun, jossa olisi lampun hyvä henki ja saisit toivoa mitä vaan, niin mitä toivoisit?
29. Lempi juhlapyhäsi (esimerkiksi joulu, juhannus, pääsiäinen, vappu)?
30. Mikä on mielestäsi paras viikonpäivä ja miksi?
31. Jos sinä olisit opettaja, millaisia sääntöjä luokassasi olisi?
32. Jos nyt saisit tavata kenet tahansa henkilön, niin kuka se olisi ja miksi?

RYHMÄYTTÄMISEN VUOSIKELLO PARKANON YHTENÄSIKOULUSSA

Kuva 1/1

LINKKI- JA KIRJALLISUUSVINKKEJÄ

Kirjallisuutta:

- Jääskeläinen, L. (2022). Ryhmä toimivaksi: Helppoja harjoituksia ryhmäyttämiseen. PS-kustannus.
- Aalto, M. (2000). Ryppäästä ryhmäksi. My Generation.
- Kaukkila, V., Lehtonen, E., & Raatikainen, M. (2007). Ryhmästä enemmän: Käsikirja ryhmänohjaajan taitoja tarvitsevalle. SMS-tuotanto.
- Kataja, J., Jaakkola, T., & Liukkonen, J. (2011). Ryhmä liikkeelle!: Toiminnallisia harjoituksia ryhmän kehittämiseksi. PS-kustannus.
- Aalto, M. (2000). Ryppäästä ryhmäksi. My Generation.
- Haanpää, P. (2016). Tullaan tutuiksi: 55 tapaa tutustua. Avain.

Linkejä:

- Markkanen, E-L. (2012). *Kuulun; Välineitä ryhmän toiminnan tukemiseen -opas*. Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL).
<https://cdn.mll.fi/prod/2017/06/30141708/Kuulun-V%C3%A4lineit%C3%A4-ryhm%C3%A4n-toiminnan-tukemiseen.pdf>
- Kaisa Nieppola, blogi. <https://peda.net/p/kaisa.nieppola/liisin-blogi/vilak/rl>
- MAST-ryhmäyttämisosas. Euroopan sosiaalirahasto. <https://ameo.fi/wp-content/uploads/2018/02/Ryhmayttamisopas.pdf>
- Toiminnallista materiaalia. <https://ryhmarenki.fi/tutustuminen-ryhmassa/>
- Euroopan sosiaalirahasto. (i.a.). Ryhmäyttämisosas. <https://ameo.fi/wp-content/uploads/2018/02/Ryhmayttamisopas.pdf>

LOPUKSI

Yhteiskunnallinen keskustelu Suomen lasten ja nuorten hyvinvoinnista on miltei päivittäistä. Lasten ja nuorten hyvinvointi on kääntynyt pahoinvoinniksi tuoden mukanaan monia ei-toivottuja ilmiöitä, joihin yhteiskunnallisen puuttumisen tarve on ilmeinen. Osallisuuden, nähdyn ja kuullun tuleminen sekä vaikuttamisen kokemusten luominen nuorille on merkittävä hyvinvoinnillinen kysymys.

Tämän oppaan sisällön ja vinkkien avulla ryhmäytämisen suunnittelija ja toteuttaja voi helposti ja ketterästi luoda senhetkiseen tarpeeseen sopivan toiminnallisen kokonaisuuden, jonka avulla perusopetuksessa pystytään tarjoamaan laadukasta ja tarkoituksenmukaista tavoitteellista ryhmäytämistä. Oppaan sisältö ja mallit ovat sinällään käyttökelpoisia, mutta ne ovat kuitenkin muokattavissa kulloisenkin tarpeen mukaan. Ideana on tiettyjen suuntaviivojen antaminen, ei valmiiseen muottiin pakottaminen.

Toivon, että tästä oppaasta on käyttäjälleen hyötyä ja sen kautta pystytään tuottamaan onnistumisia, osallisuuden kokemuksia sekä hyvää mieltä kaikille ryhmäytämiseen osallistuville toimijoille!

LÄHTEET

Kopakkala, A. (2011). *Porukka, jengi, tiimi: Ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen*. (3. p.). Edita.

Haanpää, P. (2016). *Tullaan tutuiksi: 55 tapaa tutustua*. Avain.

Aalto, M. (2000). *Ryppäästä ryhmäksi*. My Generation.

Opetushallitus. (2023b). *Pedagoginen turvallisuus*. Haettu 3.12.2023.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/pedagoginen-turvallisuus>

Oppaan kuvat:

Parkanon yhtenäiskoulun seitsemänsien luokkien oppilaat (lupa kuvien käyttöön kysytty)